

Strategisch investeringsplan

1. Nieuw investeringsinstrument

In 2021 hebben we een start gemaakt met de ontwikkeling van een nieuw instrumentarium voor onze investeringsopgaven, het strategisch investeringsplan (SIP). Dit om vooral de beschikbare investeringsmiddelen ook daadwerkelijk in de stad te kunnen besteden. Het oude instrumentarium miste de noodzakelijke flexibiliteit als sturingsmiddel om adequaat in te kunnen spelen op de grote maatschappelijke, organisatorische en financiële dynamiek.

2. Doelstelling

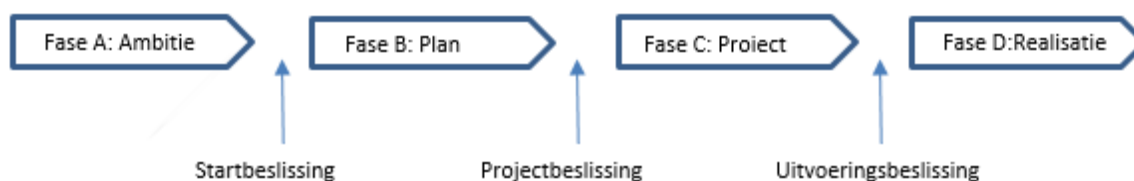
Het SIP is dus een flexibel sturingsinstrument voor gemeentebestuur om optimaal te kunnen bijsturen op actuele veranderende maatschappelijke, organisatorische en financiële omstandigheden. Het bevat actuele informatie zodat beheersing, sturing, integrale besluitvorming en verantwoording van en over gemeentelijke investeringsvraagstukken periodiek kan plaatsvinden. Het instrument bevat inhoudelijke en financiële onderbouwingen over de investeringsprojecten vanaf ambitie tot en met realisatiefase en heeft een lange tijdhorizon van 20 jaar.

3. Hoofdopzet SIP

MIRT fasering

Bij het SIP volgen we de procesfasering zoals het Rijk die hanteert in het MIRT (Meerjarenplan Infrastructuur, Ruimte en Transport). Hierbij doorloopt het investeringsproject verschillende fasen: van ambitie, via plan en project naar realisatie. Iedere overgang naar een volgende fase vraagt om bestuurlijke besluitvorming, waardoor het mogelijk is om tussentijds bij te sturen, te (her)prioriteren of te beëindigen.

Schematisch ziet de fasering er als volgt uit:

Fase A wordt afgesloten met bestuurlijke besluitvorming (startbeslissing) over de uitgevoerde verkenning of opgestelde visie. Fase B met bestuurlijke besluitvorming (projectbeslissing) over het opgestelde projectplan. Fase C met bestuurlijke besluitvorming (uitvoeringsbeslissing) over het opgestelde realisatieplan en voorstel voor kredietvoting. En fase D met een opleveringsrapport van het gerealiseerde project en met een projectevaluatie.

Investeringscategorieën

We onderscheiden 3 investeringscategorieën met de volgende kenmerken:

1. Stedelijke gebiedsontwikkelingen en unieke grootschalige investeringen
 - MIRT fasering volledig van toepassing
 - gebruik van voorbereidingskredieten en uitvoeringskredieten bij fase-overgangen
2. Instandhoudings (plus)-/vervangingsinvesteringen
 - vaststelling van meerjarenbeleidsplan en jaarlijks een uitvoeringsplan
 - geen aparte voorbereidingskredieten, uitvoeringskredieten per jaarschijf bij begrotingsvaststelling
3. Bedrijfsmiddelen en enkelvoudige investeringen

- meerjarenbeleidsplan en uitvoeringsplan voor bedrijfsmiddelen en bedrijfsvoering
- geen aparte voorbereidingskredieten, uitvoeringskredieten per jaarschijf bij begrotingsvaststelling

Projectfiches

Voor ieder investeringsproject of cluster van (instandhoudings- en bedrijfsvoering)projecten wordt een projectfiche opgesteld met een onderbouwing van o.a. scope, financiën, planning en risico's.

De projectfiches worden 2 maal per jaar geactualiseerd, voorafgaande aan de voorjaarsnota en voorafgaande aan de begroting. Dit biedt het gemeentebestuur de gelegenheid om bij te sturen op de actualiteit van dat moment.

Actualisatieproces en beheerorganisatie

Voor het periodiek actualiseren en beheren van het SIP zijn processen ontworpen en ingericht. Voorts is een beheersorganisatie opgezet met 2 centrale coördinatoren (inhoudelijke en financiële) om de gehele procesgang met een centrale database te regisseren en te ondersteunen.

4. Beleidskader SIP

Inmiddels is het beleidskader SIP verankerd in de Financiële Verordening 2023 en het Financieel Beleid 2023 van de gemeente. Belangrijke onderdelen van dit beleidskader zijn planningshorizon van 20 jaar:

- MIRT-fasering
- Overprogrammeren (maximaal 25% voor eerste 4 jaren)
- Wijze kredietvoting (uiterste moment)

5. Strategische investeringsplanning 2025-2033

We zetten voor het begrotingsjaar 2025 in op een realistische programmering. Daarbij gaan we voor de eerste vier jaren kaderstellend uit van een maximale overprogrammering van 25% t.o.v. de beschikbare gemeentelijke investeringsmiddelen, er vanuit gaande dat we in de praktijk van de 125% geplande investeringen maximaal 100% daadwerkelijk gaan realiseren. Praktijkervaring leert dat van de geplande investeringsprojecten er door verschillende omstandigheden (wetgeving, procedures, participatietrajecten, interne procesgang) worden vertraagd of zelfs worden stopgezet. We willen door middel van overprogrammeren zoveel mogelijk van de beschikbare investeringsmiddelen daadwerkelijk besteden in de stad.

In onderstaande tabel treft u het SIP 2025-2033 waarbij de totalen van de gemeentelijke investeringen per begrotingsprogramma en jaarschijven zichtbaar zijn. Voor een toelichting op de individuele investeringsprojecten in 2025 wordt verwezen naar de afzonderlijke begrotingsprogramma's.

Bij de bestuurlijke behandeling van de begroting wordt de gemeenteraad gevraagd de nieuwe kredieten voor de investeringsprojecten < € 1 miljoen in 2025 gelijk bij de vaststelling van de begroting 2025 te voteren. In het komende jaar worden de voor de instandhoudingsinvesteringen en bedrijfsmiddelen de hiervoor benodigde meerjarenbeleidsplannen, voor zover nog niet aanwezig, uitgewerkt en voorgelegd ter vaststelling aan de gemeenteraad.

Voor de nieuwe kredieten van de investeringsprojecten in 2025 > € 1 miljoen en de investeringen m.b.t. de grootschalige stedelijke ontwikkelingen of bijzondere projecten worden in de loop van 2025 separaat bestuursvoorstellen aan de gemeenteraad voorgelegd.

De programmering van de investeringen voor 2026 e.v. is nog indicatief en zal conform het beleidskader twee maal per jaar worden geactualiseerd.

Van de € 119 miljoen in 2025 geplande investeringen is € 39 miljoen al gevoteerd is bij eerdere begrotingen of raadsbesluiten. Bij de bestuurlijke behandeling van de begroting wordt de raad gevraagd € 34 miljoen te voteren. De overige € 46 miljoen worden met separate raadsvoorstellen voorgelegd.

STRATEGISCHE INVESTERINGSPLAN

Bedragen x € 1.000

Programma	Investerings in dit programma	Planning uitgaven 2025 (bruto)	Planning uitgaven 2026 (bruto)	Planning uitgaven 2027 (bruto)	Planning uitgaven 2028 (bruto)	Planning uitgaven 2029-2033 (bruto)
Vitaal en Sociaal Breda	Speeltoestellen	620	620	620	620	3.100
Totaal Vitaal en Sociaal Breda		620	620	620	620	3.100
Ondernemend Breda	't Zoet - Haveneiland	5.995	6.483	19.646	21.248	182.348
	Havenkwartier - De Strip	6.442	3.253	3.006	1.727	5.654
	Cultuurclusters Klavers Jansen	560	6.100	6.100		
	Centrum Oost	3.475	2.946	7.985	15.997	59.298
	Nieuwe Mark	1.339	1.715	10.052	4.546	3.225
	Stationskwartier	50		1.936		
	Gasthuisvelden	5.950	1.001	1.148	6.826	5.742
	BredaRing	1.250	1.200	1.623		
	Bavel	2.350	1.700	4.350	3.400	14.425
	Bewaar erfgoed	220	132			
	Economische zaken	880	225	225		25.300
	Verbeter Breda, Volkshuisvestingsfonds	996	879	220		
	Verbeter Breda, bibliotheek Hoge Vucht				2.300	
Totaal Ondernemend Breda		29.507	25.634	56.292	56.044	295.992
Duurzaam wonen in Breda	Overige Stedelijke ontwikkelingen	436	236	380		
	Wonen	2.014	1.905	145	846	2.800
	Mobiliteit instandhouding bestaand netwerk	4.042	2.718	2.435	3.407	27.456
	Noordelijke rondweg	100	100	200	2.279	9.118
	Verkeersveiligheid	1.151	431	893	325	
	Infrastructuur	1.859	921	872	469	
	Parkeren	6.101	3.250	3.250		8.000
	Realisatie ecologische hoofdstructuur	1.926				
	Van Gogh Nationaal Park	523	338			10.086
	Biodiversiteit	2.590			40	395
	Biodiversiteit- Ecologische groenstructuur- Natuurnetwerk	5.871	5.807	5.808	5.050	9.362
	Biodiversiteit- Ecologische groenstructuur- Verbindingszones	500	500	500	1.100	1.238
	Biodiversiteit- Ecologische groenstructuur - EVZ Mark, Aa of Weerij, singels	1.000	6.000	3.500	5.561	2.060
	Biodiversiteit- Ecologische groenstructuur- Faunapassages	1.770	1.270	1.000	500	5.500

	Biodiversiteit - Natuurinvestering (evenementen)					225
	Biodiversiteit - Landschapselementen	105	105	80	80	400
	Energietransitie	550				
	Recreatieve voorzieningen	190				
Totaal Duurzaam wonen in Breda		30.728	23.581	19.063	19.657	76.640
Basis op Orde	MFA Bavel	1.530	9.156	6.425	334	
	Sporthal de Doelen	650	600	650	10.000	10.000
	Vastgoedbeheer	3.283	1.450	900	3.158	30.956
	Sportaccommodaties	275				
	Herhuisvesting uitvoeringslocaties	449				
	Bomen	2.960	1.900	1.900	1.900	11.200
	Wilhelminapark	200	350	350	350	1.850
	Groene schoolpleinen	90	90	180	248	1.140
	Stad in een park		250			
	Levensbos	386				
	Park Haagse Beemden	340				
	Landschapsverbetering Singelstructuur	300	480	480	120	2.840
	Openbare ruimte	1.400	900	900	1.304	2.018
	Openbare ruimte en pleinenaanpak (bestuursakkoord)	1.750	2.000	1.750		
	Openbare ruimte: wegen	6.300	6.300	6.300	6.300	25.500
	Openbare ruimte: herinrichtingen				700	3.500
	Openbare ruimte: water (instandhouding)	100	100	100	100	
	Openbare ruimte: water nautisch beheer	85				
	Openbare ruimte; openbare verlichtng	4.600	4.600	4.600	4.600	17.000
	Beleidsdoel hitte, droogte, wateroverlast en waterrecreatie	1.376	1.782	1.732	1.701	34.405
	Bovenwijkse watermaatregelen nieuwbouwlocaties	230	90	90	30	393
	Specifieke kunstwerken	180	968	1.006	1.100	4.810
	Willemsbrug	1.550				
	Afval	350	350	350	350	1.400
	Riolering	13.750	24.500	25.600	23.000	124.000
	Kader Richtlijn water	200	1.800	3.500	4.500	
	Veilige Stad	225	225		15	60
Totaal Basis op Orde		42.559	57.891	56.813	59.810	271.072
Organisatie en financiën van Breda	Bedrijfsvoering	2.940	1.630	1.500	2.200	8.355
	Wagenpark	12.724	6.464	5.970	3.317	33.567
Totaal Organisatie en financiën van Breda		15.664	8.094	7.470	5.517	41.922

Totaal investeringsplan	119.077	115.820	140.257	141.648	688.726
Beschikbare dekkingsmiddelen	109.899	105.979	112.206	113.318	
Overprogrammering	8%	9%	25%	25%	

Bij het vaststellen van de begroting autoriseert de raad de volgende kredieten:

- Categorie I: kredieten voor het opstarten van de ambitiefase, planfase of projectfase kleiner dan of gelijk aan € 1 miljoen die voldoen aan de gestelde voorwaarden conform artikel 5.2 van de financiële verordening 2023.
- Categorie II en III: Kredieten kleiner dan of gelijk aan € 1 miljoen. Bedrijfsmiddelen en vervangingsinvesteringen worden door de raad geautoriseerd ongeacht de investeringsgrootte.
- Kredieten groter dan € 1 miljoen worden op een later tijdstip in het begrotingsjaar via een apart voorstel voorgelegd aan de gemeenteraad ter besluitvorming.

TOEGEVOEGDE INVESTERINGEN

Na vaststelling van de begroting 2024 is het investeringsplan geactualiseerd. Dat wil zeggen: nieuwe investeringen zijn aan het programma toegevoegd en eerder gevoteerde en begrote investeringen zijn opnieuw naar realisme gepland in de jaarschijven 2025 tot en met 2028 of verder. Het onderstaande overzicht geeft inzicht in enkel de additionele investeringen die ten opzichte van de voorgaande begroting zijn toegevoegd aan het strategisch investeringsplan:

Bedragen x € 1.000

Programma	Investerings in dit programma	Planning uitgaven 2025 (bruto)	Planning uitgaven 2026 (bruto)	Planning uitgaven 2027 (bruto)	Planning uitgaven 2028* (bruto)
Vitaal en Sociaal Breda	Speeltoestellen				620
Totaal Vitaal en Sociaal Breda					620
Ondernemend Breda	t Zoet - Haveneiland, gebiedsbudget				21.248
	Havenkwartier - De Strip				1.727
	Cultuurclusters Klavers Jansen		300	300	
	Centrum Oost				15.997
	Nieuwe Mark			4.260	4.546
	Gasthuisvelden	148	40	40	6.826
	Bavel	1.950	1.300	4.350	3.400
	Verbeter Breda, Volkshuisvestingsfonds	546	879	220	
	Verbeter Breda, bibliotheek Hoge Vucht				2.300

Totaal Ondernemend Breda		2.644	2.519	9.170	56.044
	Wonen				846
	Mobiliteit instandhouding bestaand netwerk				3.407
	Noordelijke rondweg				2.279
	Verkeersveiligheid				325
	Infrafonds	85		90	469
	Parkeren	100			
	Biodiversiteit				40
	Biodiversiteit- Ecologische groenstructuur- Natuurnetwerk	1.500	1.500	1.500	5.050
	Biodiversiteit- Ecologische groenstructuur- Verbindingszones	500	500	500	1.100
	Biodiversiteit- Ecologische groenstructuur - EVZ Mark, Aa of Weerijds, singels	1.000	6.000	3.500	5.561
	Biodiversiteit- Ecologische groenstructuur- Faunapassages	1.200	1.000	1.000	500
	Biodiversiteit- Landschapselementen	105	105	80	80
Totaal Duurzaam wonen in Breda		4.490	9.105	6.670	19.657
Basis op Orde	MFA Bavel	25			334
	Sporthof de Doelen				10.000
	Vastgoedbeheer				3.158
	Bomen	100	760	410	1.900
	Wilhelminapark	200	350	350	350
	Groene schoolpleinen				248
	Landschapsverbetering Singelstructuur				120
	Openbare ruimte	1.400	900	900	1.304
	Openbare ruimte: wegen	4.850	3.050	2.316	6.300
	Openbare ruimte: herinrichtingen				700
	Openbare ruimte: water (instandhouding)	100	100	100	100
	Openbare ruimte: openbare verlichting	2.000	700	400	4.600
	Beleidsdoel hitte, droogte, wateroverlast en waterrecreatie				1.701
	Bovenwijkse watermaatregelen nieuwbouwlocaties				30
	Specifieke kunstwerken				1.100
	Afval				350
	Riolering				23.000
	Kaderrichtlijn water	200	1.800	3.500	4.500
	Veilige Stad				15
Totaal Basis op Orde		8.875	7.660	7.976	59.810
Organisatie en financiën van Breda	Bedrijfsvoering	1.113	550	420	2.200
	Wagenpark	714			3.317

Totaal Organisatie en financiën van Breda	1.827	550	420	5.517
Totaal ontwikkelingen	17.836	19.834	24.236	141.648

* Jaarschijf 2028 omvat alle investeringen omdat deze jaarschijf nog niet eerder apart is gepresenteerd.

